

Dosarul nr. 2ra-1659/17

Instanța de fond: Judecătoria Botanica mun. Chișinău– L. Gafton

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Ciugureanu, I. Cotruță, L. Popova

DECIZIE

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Iuliana Oprea, Ion Druță,
Nicolae Craiu, Maria Ghervas,

examinând recursul, declarat de către Gheorghe Eșan în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Eșan împotriva lui Gheorghe Eșan cu privire la încasarea prejudiciului material și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017, prin care s-a admis parțial apelul declarat de Tatiana Eșan, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii Tatiane Eșan, s-a încasat din contul lui Gheorghe Eșan în beneficiul Tatiane Eșan suma de 10 000 lei, cu titlul de prejudiciu moral, în rest acțiunea s-a respins,

CONSTATĂ :

La 18 decembrie 2014 Tatiana Eșan a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva lui Gheorghe Eșan cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 2 655,14 lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 500 lei (f.d.5-7, 41).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 13 iulie 2011 ora 16.30 a fost bătută de către Gheorghe Eșan. De către agentul constatator OOS CPS Botanica (actualmente Inspectoratul de Poliție Botanica) la data de 12 octombrie 2011 a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție și Gheorghe Eșan a fost atras la răspundere contravențională, fiindu-i aplicată o pedeapsă în conformitate cu art.78 alin.2 Cod contravențional sub formă de amendă în mărime de 500 lei. Contestația lui Gheorghe Eșan asupra procesului – verbal cu privire la contravenție

a fost respinsă la 19 martie 2013 prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău. Reclamanta menționează că, în urma acțiunilor ilegale a pârâtului din data de 13 iulie 2011, i-a fost cauzat un prejudiciu material care s-a exprimat prin necesitatea urmării unui tratament medical cel puțin de două ori pe an cu suportarea de cheltuieli în acest sens în sumă de 2 655, 14 lei și prejudiciul moral ca urmare a suferințelor psihice, estimat la suma de 30 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Eșan (f.d. 79, 82-87).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 21 decembrie 2015 Tatiana Eșan a depus cerere de apel solicitând casarea hotărârii Judecătorei Botanica din 19 noiembrie 2015 și admiterea acțiunii.(f.d.90, 107-111)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 s-a admis apelul declarat de către Tatiana Eșan, s-a casat hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, cu adoptarea unei noi hotărâri, s-a încasat din contul lui Gheorghe Eșan în beneficiul Tatiane Eșan suma de 1 473,16 lei cu titlul de prejudiciu material, 3 000 lei cu titlul de prejudiciu moral și cheltuielile de judecată în sumă de 1 500 lei, în total suma de 5 973, 16 lei, în rest pretențiile s-au respins. (f.d.131,132-137)

La 13 septembrie 2016 Gheorghe Eșan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond. (f.d. 142-150)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2016 s-a admis recursul declarat de către Eșan Gheorghe, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, s-a remis cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători. (f.d. 164-169)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 s-a admis apelul declarat de către Tatiana Eșan, s-a casat integral hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, s-a încasat din contul lui Gheorghe Eșan în beneficiul Tatiane Eșan suma de 10 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, în rest acțiunea s-a respins. (f.d. 193, 194-197)

La 15 mai 2017 Gheorghe Eșan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond. (f.d. 205-212)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și în acest sens a aplicat eronat normele de drept material, instanța de apel în conținutul deciziei nu a combătut argumentul său ce ține de tardivitatea acțiunii și a admis o acțiune prescrisă.

La data de 06 septembrie 2017 Tatiana Eșan a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 martie 2017, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la data de 04 aprilie 2017, confirmare despre recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsește. (f.d.200)

Recursul, depus la data de 15 mai 2017, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 13 septembrie 2017 a considerat recursul admisibil.

În conformitate cu art. 441 CPC, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art.445 alin.1, lit. b) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Verificând cele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Gheorghe Eșan întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele considerente.

În speță, instanța de recurs a constatat, că la data de 13 iulie 2011 Gheorghe Eșan, fiind în stare de ebrietate, i-a aplicat mai multe lovituri Tatiane Eșan, fapt pentru care a fost supus răspunderii contravenționale și sancționat în conformitate cu art.78 alin. 2 Cod contravențional. Gheorghe Eșan, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție din 12 octombrie 2011, l-a contestat în instanța de judecată. Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău contestația lui Gheorghe Eșan a fost respinsă. Tatiana Eșan, pretinzând, că în urma maltratării din partea lui Gheorghe Eșan a suportat un prejudiciu material și moral, la 18 decembrie 2014 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Eșan, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 2 655,14 lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 500 lei.

Prima instanță a respins ca neîntemeiată acțiunea.

Instanța de apel rejudecând cauza a casat hotărârea instanței de fond, a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii și a încasat de la Gheorghe Eșan în beneficiul Tatiane Eșan suma de 10 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, în rest acțiunea a fost respinsă.

Gheorghe Eșan a declarat recurs, invocând că instanțele au examinat o pretenție a Tatiane Eșan, care la data adresării în instanță era prescrisă.

La caz, Tatiana Eșan la 18 decembrie 2014 s-a adresat cu acțiune împotriva lui Gheorghe Eșan, solicitând repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin acțiunile ilegale ale lui Gheorghe Eșan, care conform procesului verbal cu privire la contravenție, la 13 iulie 2011 i-a aplicat lovituri peste cap, calificate prin raportul de expertiză medico-legală nr.3340 din 14 iulie 2011 ca vătămare corporală fără cauzarea prejudiciului sănătății.(f.d.13)

Necătând la concluzia medicală Tatiana Eșan a indicat în cererea sa că sănătatea ei a avut de suferit, a primit tratament medical, suportând cheltuieli, care urmează să fie recuperate de către Gheorghe Eșan, iar în urma acțiunilor de lovire ea a suferit moral.

În susținerea pretențiilor materiale Tatiana Eșan a prezentat instanței un șir de ceuri, eliberate de farmacii în perioada anilor 2011-2015. (f.d.8-10,39,40)

Prima instanță examinând pretențiile materiale ale Tatiane Eșan, corect le-a respins ca neîntemeiate, ori reclamanta nu a demonstrat legătura causală între acțiunile lui Gheorghe Eșan din 13 iulie 2011 și tratamentul primit de către reclamantă în perioada până la finele anului 2014.

Această concluzie a fost confirmată de către instanța de apel și nu este contestată de către Gheorghe Eșan.

Recurentul a contestat decizia instanței de apel în partea reparării prejudiciului moral, indicând că această pretenție este prescrisă fapt despre care el a comunicat instanțelor, dar nu a fost auzit.

La caz s-a stabilit cu certitudine că la 13 iulie 2011 Gheorghe Eșan a aplicat lovituri Tatiane Eșan, cauzându-i dureri fizice.

La data de 14 iulie 2011 prin raportul de expertiză medico-legală nr.3340 s-a stabilit că Gheorghe Eșan i-a cauzat Tatiane Eșan leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. (f.d.13)

Organul de poliție a constatat în acțiunile lui Gheorghe Eșan componenta contravenției administrative prevăzute de art.78 alin.2 Cod contravențional și prin decizia din 12 octombrie 2011 lui Gheorghe Eșan i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 lei. (f.d.14)

Reclamanta adresându-se cu acțiune în instanță, a indicat că prin acțiunile ilegale a lui Gheorghe Eșan din 13 iulie 2011 i-a fost cauzat un prejudiciu moral.

Acțiunea privind repararea prejudiciului moral cauzat prin vătămarea unor drepturi personale nepatrimoniale are un caracter patrimonial, fiind supusă regulilor

referitoare la prescripția extinctivă, întrucât dreptul în discuție nu are un caracter */intuitu personae/* în sensul de a fi inseparabil de individ.

În speță, reclamanta a solicitat daune morale pentru suferințele psihice pricinuite de Gheorghe Eșan prin aplicarea loviturilor la 13 iulie 2011.

În conformitate cu art. 267 alin.(1) Cod Civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin.(1) Cod Civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Respectiv din data de 13 iulie 2011, când a avut loc incidentul, a apărut și dreptul Tatianeii Eșan la recuperarea prejudiciului moral cauzat de Gheorghe Eșan.

Acest drept urma să fie valorificat în interiorul termenului de prescripție de 3 ani.

Termenul de prescripție extinctiv este intervalul de timp, stabilit de lege sau chiar de părți, înăuntru căruia trebuie exercitat dreptul la acțiune sub sancționarea stingerii dreptului material la acțiune.

Colegiul conchide că Tatiana Eșan, adresându-se în instanță la 18 decembrie 2014 și-a exercitat dreptul la acțiune în apărarea interesului încălcat cu depășirea termenului general de prescripție, în lipsa cărorva temeiuri pentru suspendarea sau întreruperea cursului prescripției.

În acest context, Colegiul menționează că legislatorul a stabilit prescripția extinctivă în scopul păstrării unei stabilități în raporturile juridice dintre părți, contrar persistării unei incertitudini în raporturi pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, se derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept diferite, iar examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

Instanța de recurs conchide că instanța de apel neîntemeiat și cu încălcarea prevederilor legale a admis parțial acțiunea înaintată de către Tatiana Eșan, deoarece termenul de prescripție a fost omis fără careva temei justificativ, fapt invocat de către Gheorghe Eșan în referințe depuse la cererea de apel.

Mai mult ca atât, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2016 a fost remisă cauza civilă la rejudecare la instanța de apel pentru a fi stabilit dacă este sau nu prescrisă cererea privind repararea prejudiciului moral, dar instanța de apel în decizia din 15 martie 2017 nu a dat răspuns la acest argument.

În acest sens urmează să fie casată și hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 în partea respingerii pretenției cu privire la

prejudiciul moral ca fiind neîntemeiată, ori acțiunea în acest capăt de cerere este vădit prescrisă.

Reieșind din cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul de a casa decizia instanței de apel și parțial hotărârea instanței de fond.

În baza art. 445 alin. 1 lit. b) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de către Gheorghe Eșan.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 și parțial hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 în partea respingerii acțiunii privind încasarea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată și în această parte se adoptă o hotărâre nouă prin care acțiunea Tatianeii Eșan împotriva lui Gheorghe Eșan cu privire la repararea prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei se respinge ca fiind prescrisă.

În rest hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Nicolae Craiu

Maria Ghervas